

62015CJ0453

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. gruodžio 8 d. (*1)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Apmokestinimas — PVM — Direktyva 2006/112/EB — 56 straipsnis — Paslaugų teikimo vieta — Sąvoka „kitos panašios teisės“ — Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinis taršos leidimų perleidimas“

Byloje C-453/15

dėl Bundesgerichtshof (Aukščiausiasis federalinis teismas, Vokietija) 2015 m. liepos 22 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. rugpjūčio 24 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą baudžiamojoje byloje prieš

A,

B,

dalyvaujant

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešis, teisėjai A. Prechal, A. Rosas, C. Toader ir E. Jarašius (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2016 m. liepos 13 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

—

A, atstovaujamo advokatų M. Wulf ir M. Langrock,

—

B, atstovaujamo advokatų A. Norouzi ir O. Sahan,

—

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof, atstovaujamo paties P. Frank ir S. Heine,

—

Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir K. Petersen,

—
Graikijos vyriausybės, atstovaujamos E. Tsaousi ir A. Dimitrakopoulou,

—
Europos Komisijos, atstovaujamos M. Wasmeier ir M. Owsiany-Hornung,
susipažinęs su 2016 m. rugsėjo 7 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

1

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1, toliau – PVM direktyva) 56 straipsnio 1 dalies a punkto išaiškinimo.

2

Šis prašymas buvo pateiktas vykstant baudžiamajam procesui prieš A ir B dėl bendrininkavimo sukaujant mokesčių srityje.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3

PVM direktyvos 43 straipsnyje, esančiame 3 skyriaus, kuriame tvirtintos taisyklės, susijusios su paslaugų teikimo vieta, 1 skirsnyje „Bendroji taisyklė“, nustatyta:

„Paslaugų teikimo vieta laikoma ta vieta, kur paslaugų teikėjas turi steigės savo verslą arba turi nuolatinį padalinį, iš kurios teikia paslaugas, arba, nesant tokios verslo vietos ar nuolatinio padalinio, vieta, kur jis turi nuolatinį gyvenamąjį vietą arba kur paprastai gyvena.“

4

Šios direktyvos 56 straipsnio, priklausančio to paties 3 skyriaus 2 skirsnio 5 poskirsniai „vairių paslaugų teikimas“, kuriame išdėstytos specialiosios nuostatos, 1 dalyje numatyta:

„Kai toliau išvardytos paslaugos teikiamos asmenims, steigusiems už Bendrijos ribų, arba apmokestinamiesiems asmenims, steigusiems Bendrijoje, bet ne toje pačioje šalyje, kurioje steigės paslaugų teikėjas, paslaugų teikimo vieta yra ten, kur paslaugas sigyjantis asmuo yra steigės savo verslą arba turi nuolatinį padalinį, kuriam teikiamos paslaugos, arba, nesant tokios vietos, nuolatinis gyvenamoji vieta arba vieta, kur jis paprastai gyvena:

a)

autorizacijos teisė, patentas, licencija, prekės ženklai ir kitų panašių teisių perdavimas ar perleidimas;

<...>“

5

2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos [apyvartinių taršos] leidimų [prekybos] sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003, p. 32; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 7 t., p. 631), 3 straipsnyje pateikta ši apibrėžtis:

„Šioje direktyvoje:

a)

„leidimas“ – tai tonos anglies dioksido ekvivalento išmetimo per nustatytą laiką leidimas, kuris galioja tik siekiant, kad būtų laikomasi šios direktyvos reikalavimų, ir kurį galima perleisti pagal šios direktyvos nuostatas;

<...>“

6

Direktyvos 2003/87 19 straipsnyje nustatyta:

„1. Valstybės narės numato registro steigimą ir jo išlaikymą, siekdamas užtikrinti, kad būtų tiksliai apskaitomi išduoti, turimi, perleisti ir panaikinti leidimai. Valstybės narės savo registrus gali tvarkyti kaip suvestines sistemas su viena arba daugiau valstybių narių.

2. Leidimų turėtojai[as] gali būti kiekvienas asmuo. Registras yra prieinamas visuomenei ir turi skirtingas sąskaitas, kuriose registruojami kiekvieno asmens turimi leidimai, kurie jam buvo išduoti arba perleisti ar kuriuos jis perleido.

<...>“

Vokietijos teisė

7

Pagal Umsatzsteuergesetz (Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas, toliau – UstG) 3a straipsnio „Kitų paslaugų teikimo vieta“ redakciją, taikytiną pagrindiniame byloje:

„1. Nepažeidžiant 3b ir 3f straipsnių, kitos paslaugos laikomos suteiktomis toje vietoje, kur verslininkas vykdo savo veiklą. Kai šias paslaugas teikia nuolatinis padalinys, šio padalinio vieta laikoma paslaugos teikimo vieta.

<...>

3. Jei 4 dalyje nurodytą kitą paslaugą teigijantis asmuo yra žmona, nukrypstant nuo 1 dalies, kita paslauga laikoma suteikta ten, kur paslaugą teigijantis asmuo vykdo savo veiklą. Tačiau jei paslauga suteikiama žmonės nuolatiniam padaliniui, atsižvelgiama būtent į nuolatinio padalinio vietą. Jei kitas 4 dalyje nurodytas paslaugas teigijantis asmuo nėra žmona, o jo gyvenamoji vieta arba buveinė yra trečiosios valstybės teritorijoje, kitos paslaugos laikomos suteiktos jo gyvenamojoje vietoje arba buveinėje.

4. Kaip suprantama pagal 3 dalį, „kitos paslaugos“ yra:

1)

patentų, autorių teisių, su prekių ženklais susijusių teisių ir kitų panašių teisių perdavimas, perleidimas ir įgyvendinimas;

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

8

A ir B, dirbantiems didelėje mokesčių konsultavimo bendrovėje, Landgericht Hamburg (Hamburgo apygardos teismas, Vokietija) skyrė baudas už bendrininkavimą sukūliaujant mokesčių srityje, kai buvo nagrinėjama byla dėl sukūlavimo pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) srityje schemos, kuri 2009 m. balandžio mėn.–2010 m. kovo mėn. įgyvendino kitas kaltinamasis G ir kuria buvo siekiama perleidžiant šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinius taršos leidimus išvengti šio mokesčio.

9

Šioje sukūlavimo mokesčio srityje schemoje dalyvavo kelios bendrovės. Bendrovė E, įsteigta Vokietijoje ir faktiškai kontroliuojama G, nusipirko užsienyje PVM neapmokestinamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinį taršos leidimą ir perpardavė juos Liuksemburge įsteigtai bendrovei I, kuriai taip pat vadovavo G. Pastaroji bendrovė bendrovei E kaip suskaitas fakturas išrašė kreditines suskaitas fakturas, nurodžiusi Vokietijoje taikomą PVM, ir perpardavė apyvartinius taršos leidimus Vokietijoje įsteigtai bendrovei C – dėl šio sandorio išrašytose kreditinėse suskaitose fakturose taip pat buvo nurodytas Vokietijoje taikomas PVM.

10

Savo išankstinėse PVM deklaracijose už 2009 m. antrąjį, trečiąjį ir ketvirtąjį ketvirčius bendrovė E deklaravo pajamas, gautas iš apyvartinio leidimo pardavimo bendrovei I, ir remdamasi tariamą nacionalinių tiekėjų fiktyviomis suskaitomis faktromis atskaitė pirkimo PVM. Išankstinės deklaracijos už 2010 m. sausio ir kovo mėnesius ši bendrovė nepateikė. Taip ji išvengė bendros 11484179,12 EUR sumos mokėjimo. Savo ruožtu bendrovė I už 2009 m. balandžio – liepos mėn., 2009 m. rugsėjo mėn.–2010 m. sausio mėn. ir 2010 m. kovo mėn. laikotarpius deklaravo bendrovei C suteiktas paslaugas kaip PVM apmokestinamus sandorius ir nepagrįstai atskaitė pirkimo PVM, nurodytą bendrovei E išrašytose kreditinėse suskaitose fakturose, taip išvengdama 10667491,10 EUR sumos mokėjimo.

11

Nuo 2009 m. gegužės mėn. pabaigos A ir B teikė mokesčių konsultacijas bendrovei I ir buvo G įpareigoti atlikti trumpą šios bendrovės patikrinimą dėl PVM. Atlikus šį patikrinimą buvo pažymėta, kad bendrovė I galėjo nurodyti Vokietijoje taikomą PVM ir atskaityti jį kaip pirkimo PVM tik Vokietijoje turinama atitinkamą veiklą vykdamą padalinį ir kad suskaitos faktūros, išrašytos iki padalinio įsteigimo Vokietijoje, turi būti ištaisytos.

12

Atsižvelgdami į biuro patalpų Vokietijoje nuomos sutartį, pateiktą atgaline data nuo 2009 m.

balandžio 1 d., A ir B, nežinoj? apie bendrov?s I vaidmen? suk?iavimo mokes?i? srityje schemeje, jos vardu pareng? i?ankstines i?taisytas PVM deklaracijas u? 2009 m. balandžio ir geguž?s m?n., kurios 2009 m. rugpj??io 12 d. buvo pateiktos Vokietijos mokes?i? administratoriui. ? šias deklaracijas buvo ?trauktas PVM, nurodytas bendrovei E i?rašytose kreditin?se s?skaitose fakt?rose kaip pirkimo mokestis, kurio suma sudar? 147519,80 EUR u? 2009 m. balandžio m?n. ir 1146788,70 EUR u? 2009 m. geguž?s m?n., nors A ir B man?, kad „labai tik?tina“, jog bendrov? I Vokietijoje netur?jo padalinio.

13

Nagrin?damas A ir B, taip pat prokurat?ros kasacinius skundus d?l Landgericht Hamburg (Hamburgo apygardos teismas) sprendimo prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s Bundesgerichtshof (Aukš?iausiasis federalinis teismas, Vokietija) nurodo, kad atsakymas ? klausim?, ar A ir B pagal Vokietijos baudžiam?j? teis? yra pripažintini kaltais d?l bendrininkavimo suk?iaujant mokes?i? srityje, priklauso nuo to, ar jie ty?ia mokes?i? administratoriui pateik? neteisingas i?ankstines PVM deklaracijas, kuriose buvo neteis?tai atskaitytas pirkimo PVM pagal kreditines s?skaitas fakt?ras u? bendrov?s E paslaugas. Kadangi A ir B nežinojo apie bendrovi? E ir I dalyvavim? G ?gyvendintoje suk?iavimo PVM srityje schemeje, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas toliau nurodo, kad taip gal?jo b?ti, tik jeigu remiantis bendrovei E i?rašytais kreditin?mis s?skaitomis fakt?romis nebuvo galima atskaityti jokio pirkimo mokes?io, nes jose negal?jo b?ti nurodytas PVM. Jis patikslina, kad, kalbant apie bendrovei I, turin?iai buvein? Liuksemburge, i?rašytas s?skaitas fakt?ras, taip b?t? tik tuo atveju, jei paslaugos teikimo vieta perleidžiant apyvartinius taršos leidimus b?t? ne Vokietijoje. Ta?iau PVM nurodymas bendrov?s E s?skaitose fakt?rose bendrovei I b?t? neteis?tas tik tuo atveju, jei paslaugos teikimo vieta pagal PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punkt? b?t? ne paslaugos suteikusios bendrov?s E, o paslaugas ?sigijusios bendrov?s I vieta, tod?l paslaugos Vokietijoje neb?t? apmokestinamos.

14

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pažymi, kad pastaroji s?lyga reiškia, jog 2009 m. perleidžiant šiltnamio efekt? sukelian?i? dujų apyvartinius taršos leidimus paslaugos teikimo vieta, kaip tai suprantama pagal PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punkt? ? Vokietijos teis? perkelian?i? UstG 3a straipsnio 4 dalies redakcij?, taikytin? pagrindin?je byloje nagrin?jamam gin?ui, buvo vieta, kur paslaugas ?sigyjantis asmuo yra ?steig?s savo versl? arba turi nuolatin? padalin?, o d?l to reikia nustatyti, ar tokio leidim? pardavimas yra „[kita] panaši teis?“, kaip ji suprantama pagal šias nuostatas.

15

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas mano, jog s?vokos „[kitos] panašios teis?s“, kaip ji suprantama pagal PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punkt?, ai?kinimas n?ra toks akivaizdus, kad nepalikt? joki? pagr?st? abejoni?. Vis d?lto jis yra link?s manyti, kad min?ti apyvartiniai taršos leidimai yra „panašios“ teis?s, kaip tai suprantama pagal š? nuostat?, nes s?voka „panašios“ reiškia „kuri? tam tikri požymiai sutampa“ arba „kurias galima prilyginti“, nes šioje nuostatoje nurodytoms teis?ms b?dinga tai, kad teis?s akt? leid?jas suteikia teis?s tur?tojai absoliu?i? teis? ir išimtin? kompetencij? naudotis šiomis teis?mis ir jas eksploatuoti, kurios neturi kiti asmenys. Apyvartiniai taršos leidimai prilygintini intelektin?s nuosavyb?s teis?ms.

16

Tokiomis aplinkybėmis Bundesgerichtshof (Aukščiausiasis federalinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

Dėl prejudicinio klausimo

17

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausimu iš esmės siekia išsiaiškinti, ar PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad šioje nuostatoje numatytos „[kitos] panašios teisės“ apima šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinius taršos leidimus, apibrėžtus Direktyvos 2003/87 3 straipsnio a punkte.

18

Šiuo klausimu reikia priminti, kad PVM direktyvos 43 straipsnyje numatyta bendra taisyklė paslaugų teikimo vietai mokesčių tikslais nustatyti, o šios direktyvos 44 ir paskesniuose straipsniuose numatyti keli specialūs priskyrimo atvejai. Kaip matyti iš susiformavusios Teisingumo Teismo jurisprudencijos, susijusios su iš esmės identiškomis 1977 m. gegužės 17 d. Šeštosios Tarybos direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, 1977, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 23) 9 straipsnio nuostatomis, PVM direktyvos 43 straipsnis neturi viršenybės prieš jos 44 ir paskesnius straipsnius. Kiekvienu atveju reikia nuspręsti, ar tai yra vienas iš šios direktyvos 44 ir paskesniuose straipsniuose nurodytų atvejų. Jei taip nėra, šiai situacijai taikytinas šios direktyvos 43 straipsnis (šiuo klausimu žr., be kita ko, 1996 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo Dudda, C-327/94, EU:C:1996:355, 20 ir 21 punktus ir 2008 m. lapkričio 6 d. Sprendimo Kollektivavtalsstiftelsen TRR Trygghetsrådet, C-291/07, EU:C:2008:609, 24 ir 25 punktus).

19

Iš to matyti, kad PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punktą neturi būti laikomas siaurai aiškinama bendros taisyklės išimtimi (šiuo klausimu žr. 2005 m. spalio 27 d. Sprendimo Levob Verzekeringen ir OV Bank, C-41/04, EU:C:2005:649, 34 punktą ir 2006 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo Heger, C-166/05, EU:C:2006:533, 17 punktą).

20

Atsižvelgiant į šiuos motyvus reikia išsiaiškinti, ar šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinis taršos leidimų perleidimas atitinka vieną iš PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytų atvejų, t. y. „autor[i] teisė, patent, licencij, prekės ženklai ir [kiti] panašios teisės perdavimai ar perleidimai“.

21

Konstatuotina, kad tokios atitikties nėra akivaizdžiai matoma iš PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punkto teksto, nes jame aiškiai nurodytos teisės susijusios su intelektinės nuosavybės sritimi, o Direktyvos 2003/87 3 straipsnio a punkte apibrėžti leidimai, kurie yra valstybės arba viešosios valdžios institucijų suteikiamas leidimas išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas per konkretų laikotarpį, nepatenka į šią sritį.

22

Vis dėlto, pirmiausia, kaip išvados 62 punkte pabrėžė generalinis advokatas, pažymėtina, kad

šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniai taršos leidimai yra panašūs į visas šias teises ar kai kurias iš jų. Konkrečiai kalbant, šie leidimai ir šios teisės yra neturtiniai, jų turėtojams suteikiantys išimtinę teisę, ir gali būti perleidžiami tretiesiems asmenims, kurie juos gali naudoti savo ekonominės veiklos tikslais, atsižvelgiant į atvejų, perdavimo ar perleidimo būdą. Be to, kaip ir kai kurios iš šių teisių, kurias reikia registruoti, pagal Direktyvos 2003/87 19 straipsnio tokie leidimų turėjimas ir perleidimas turi būti registruojami registre.

23

Antra, šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniai taršos leidimų atitikti šioje nuostatoje numatytiems atvejams reikia įvertinti atsižvelgiant ir į PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punkto tikslą.

24

Šiuo klausimu primintina, kad PVM direktyvos nuostatomis, nustatančiomis paslaugų teikimo vietą mokesčių tikslais, siekiama išvengti, pirma, jurisdikcijos kolizijos, dėl kurios gali būti dvigubai apmokestinama, ir, antra, pajamų neapmokestinimo (šiuo klausimu žr. 2008 m. lapkričio 6 d. Sprendimo Kollektivavtalsstiftelsen TRR Trygghetsrådet, C-291/07, EU:C:2008:609, 24 punktą ir 2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimo WebMindLicenses, C-419/14, EU:C:2015:832, 41 punktą).

25

Dėl Šeštosios direktyvos 77/388 9 straipsnio Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad logika, kuria pagrįstos nuostatos dėl paslaugų teikimo vietos, siekiama, kad apmokestinama būtų kiek įmanoma toje vietoje, kur prekės ir paslaugos yra suvartojamos (2009 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo RCI Europe, C-37/08, EU:C:2009:507, 39 punktą).

26

Šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniai taršos leidimų priskyrimas prie „[kitų] panašių teisių“, numatytas PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punkte, atitinka šį tikslą ir šį samprotavimą logiką.

27

Iš tiesų, viena vertus, leidimus privalomai registruojant registre, numatytame Direktyvos 2003/87 19 straipsnyje, galima lengvai ir labai tiksliai nustatyti minėtų leidimų įsigyjanties asmens tapatybę, vietą, kur jis steigė savo verslą arba turi nuolatinį padalinį, kuriam perleistas leidimas, arba vietą, kur jis nuolat ar prastai gyvena, todėl taip pat ir perleidimo paskirties šalį.

28

Kita vertus, kadangi perleisti leidimai iš esmės turi būti naudojami toje vietoje, kur juos įsigyjantis asmuo vykdo savo ekonominę veiklą, šios vietos ir paslaugų teikimo, kurį sudaro leidimų perleidimas, ryšys mokesčiais tikslais leidžia šiam paslaugų teikimui taikyti valstybėje narėje, kurios teritorijoje naudojami minėti leidimai, nustatytą apmokestinimo PVM tvarką.

29

Be to, reikia pažymėti, kad, kaip teigė generalinis advokatas išvados 84 punkte, tai yra sprendimas, kuriam pritarė didžioji dauguma valstybių narių prieš, viena vertus, perkeltant 2008 m. vasario 12 d. Tarybos direktyvą 2008/8/EB, iš dalies keičiančią PVM direktyvos nuostatas, susijusias su paslaugų teikimo vieta (OL L 44, 2008, p. 11), nuo 2010 m. sausio 1 d. dėl paslaugų

teikimo apmokestinamiesiems asmenims nustatytą bendrą taisyklę, pagal kurią paslaugų teikimo vieta yra ten, kur šios teisės gavėjas, ir, kita vertus, perkelti 2010 m. kovo 16 d. Tarybos direktyvą 2010/23/ES, iš dalies keičiančią PVM direktyvą dėl atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo neprivalomo ir laikino taikymo tam tikroms paslaugoms, kurias teikiant gali būti sukaujami (OL L 72, 2010, p. 1), o PVM direktyvą traukusi 199a straipsnį, kuriame nustatyta, kad valstybės narės gali numatyti, jog asmuo, kuriam tenka prievolė sumokėti PVM, yra apmokestinamasis asmuo, kuriam perleidžiami šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniai taršos leidimai, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/87 3 straipsnį.

30

Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, ir pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad PVM direktyvos 56 straipsnio 1 dalies a punktas aiškinamas taip, kad šioje nuostatoje numatytos „[kitos] panašios teisės“ apima šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinius taršos leidimus, apibrėžtus Direktyvos 2003/87 3 straipsnio a punkte.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

31

Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 56 straipsnio 1 dalies a punktą reikia aiškinti taip, kad šioje nuostatoje numatytos „[kitos] panašios teisės“ apima šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinius taršos leidimus, apibrėžtus 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos [apyvartinę taršos] leidimų [prekybos] sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 96/61/EB, 3 straipsnio a punkte.

Parašai.

(*1) * Proceso kalba: vokiečių.